

WERKBLAD ACTUALITEIT DRIFTEN EN RIFTEN IN OOST-AFRIKA

Lees het artikel en gebruik de bronnen op de website.

- 1 Bekijk bron 1. Vat het artikel in eigen woorden samen.

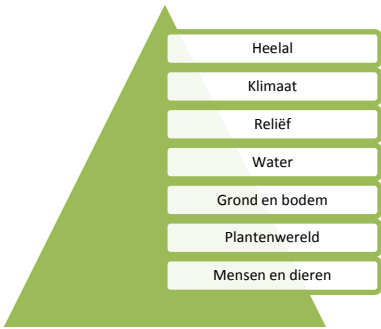
.....

.....

.....

.....

- 2 Bekijk de tabel. Je gaat het verschijnsel in Afrika bestuderen met behulp van deze *sferenpiramide*. Elke sfeer is een 'invloedslaag': hoeveel invloed hebben mensen op de plantenwereld en omgekeerd? Plaats het woord 'veel' bovenin en 'weinig' onderin in de rechterkolom. Tussen de woorden trek je een dubbele pijl (bijv. $\longleftrightarrow$).

Sferenpiramide	Hoeveelheid invloed op laag (sfeer) erboven of eronder.
	

- 3 Bekijk de sferenpiramide en de ingevulde gegevens. Maak de zin af:
Hoe lager in de sferenpiramide, hoe...

.....

- 4 Maak een woordslang van tien woorden die bij je opkomen als je denkt aan (Oost)-Afrika. Bij een woordslang begint het volgende woord met de laatste letter van het voorgaande woord, bijvoorbeeld: slang – gekko – ooievaar – reiger. Werk in de volgorde van mensen, dieren, planten, grond (kleur bijv.), water, reliëf en klimaat. Je begint met het woord *Afrika*. Tip: gebruik de atlaskaarten van Afrika!

.....

.....

.....

- 5 De natuurlijke omgeving bepaalt bijvoorbeeld hoe mensen en dieren zich gedragen, waar ze naartoe kunnen reizen en wat ze kunnen eten. Bekijk bron 2. Hoe bepaalt de nieuwe scheur in de Afrikaanse Suswa-Rift Valley het gedrag van mensen (en dieren)?

.....

.....

.....

- 6 Zoek in de atlas de kaart *De aarde – geologie* op. Bestudeer de kaart over *Bodemgroepen*. In een groot gedeelte van de Rift Valley is de bodem roestbruin van kleur. Deze bodem spoelt makkelijk weg (= erosiegevoelig). Hoe heet deze bodem?

.....

- 7 Bekijk de natuurkundige overzichtskaart van Afrika. Beschrijf het patroon van de meren die je op de kaart ziet. Let daarbij op de verdeling over Afrika en de lengterichting van de meren.

.....

.....

- 8 Bekijk in de atlas kaart 175D en 216B. De Afrikaanse plaat bestaat uit meerdere delen (microplaten). Vul de tabel in met behulp van de atlaskaarten.

Hoofdplaat	Microplaten	Gevolgen van plaatbeweging	Wat komt vaak voor in een gebied dat in de legenda staat als Riftzone?

- 9 Geef m.b.v. kaart 216B een argument wat geologen kunnen gebruiken om het ontstaan van de nieuwe opening in de aardkorst in de Rift Valley te verklaren.

.....

.....

.....

- 10 Maak een inschatting hoeveel neerslag valt ten zuiden van Nairobi. Gebruik atlaskaart 219C en kies uit: 0 mm; 400-500 mm; 500-600 mm; 500-1000mm; 5.000-10.000mm.

.....

- 11** Beschrijf wat er zal gebeuren met een bodem die grote delen van het jaar geen neerslag ontvangt, maar wel in een hete omgeving ligt.

.....

- 12** Bedenk wat er zal gebeuren met een uitgedroogde bodem, als het een paar maanden flink regent. Gebruik in je antwoord atlaskaart 226C.

.....

.....

.....

.....

- 13** Maak een afweging of je het eens bent met geoloog Nyaba of geoloog Andeweg. Gebruik daarvoor het artikel. Zet in onderstaand schema kruisjes die de keuzes aangeven.

Geoloog	De breuk komt door een plaat-beweging.	Er was een aardbeving als gevolg van een plaat-beweging.	Regen heeft de bodem van een deel van de Suswa Rift Valley weg-gespoeld.	Krachten van buitenaf (klimaat) hebben gezorgd voor de scheur.	Krachten van binnenuit (tektoniek) hebben gezorgd voor de scheur.
Andeweg					
Nyaba					
Jij					

- 14** Landschappen op aarde krijgen hun vorm door krachten van buitenaf (exogene krachten) en krachten van binnenuit de aarde (endogene krachten). Welke van de twee geologen gaat daarvan uit bij zijn verklaring voor de nieuwe scheur in Afrika?

.....

- 15** Verklaar waarom je kiest voor de mening van Andeweg of Nyaba.

.....

.....

.....

.....

.....

- 16** Wie van beide geologen zal de sferenpiramide kunnen gebruiken voor zijn verklaring?

.....